

TENN EN FAKKEL I MØRKETIDEN

TV-GUDSTJENESTER PÅ HAUGALANDET

DESEMBERPROGRAM FOR MENIGHETENE

FRYKT IKKE! SE, JEG
FORKYNNER DERE EN
STOR GLEDE, EN GLEDE
FOR HELE FOLKET.

FRA JULEEVANGELIET

Anne Lise Ådnøy
er biskop i Stavanger
bispebømme

Juleandakt 2020 fra biskop Anne Lise

«Et barn er født i Betlehem», tenk over hva stedet og situasjonen betyr for evangeliet om Jesus. Astrid Lindgren har skrevet en vakker barnebok der Harald Wiberg har malt Jesu fødsel inn i svensk vinterlandskap. Sauene og kyrne i stallen er med på å gi varme til den hellige familien. På lignende måte har kunstnere opp gjennom tidene fargelagt bibelfortellingen ut fra sin tid og sitt miljø. Hva betyr det for vår tro på Jesus at vi bor i Rogaland? Hvordan farges vår opplevelse av Jesus av at vi har levd i et år med pandemi? Ser vi tydeligere enn før at vi trenger Guds hjelp? Det at Gud ble menneske betyr at troen på Guds sønn

må bli farget av de vi er, til enhver tid. I misjonsarbeid kalles dette kontekstualisering. Konteksten påvirker forestillingene våre, også det vi tror på. Gud tar sjansen på å komme oss så nær at vi bli en del av fortellinga. Vi blir «Guds barn» gjennom ord og sakrament. Når fortellingen om Jesu fødsel berører og skaper tro kan vi møte dagene og utfordringene vi står i mer tillitsfullt, med større mot. Neste gang du synger om Betlehem kan du se for deg den nyfødte Frelseren akkurat der du bor, sammen med deg og dine folk. Gledelig jul, midt i alt! «Vi har lært å kjenne den kjærlighet Gud har til oss, og vi har trodd på den.» (1. Joh 4,16)

folk
og
kirke

UTGIVER:
Den norske kirke i Haugesund
UTGIVELSE: To ganger pr år
OPPLAG: 15 000
REDAKTØR:
Eirik S. Lund,
Ansv. red. Kjetil Nordstrøm
GRAFISK DESIGN/LAYOUT:
Martha – enkelt og greit
FRSIDEFOTO:
Privat/Torgeir Vea, Dubai
TRYKKING: HBO

SKÅRE MENIGHET

DAGLIG LEDER:
Tom Landås
t1766@kirken.no
UDLAND KIRKE
Austrheimsveien 60,
5518 Haugesund
Mand-Fred 9-14
www.kirken.no/skare

VÅR FRELSERS MENIGHET

DAGLIG LEDER:
Inger-Mette Brommeland
ib435@kirken.no
VÅR FRELSERS MENIGHETHUS
Skåregata 145,
5527 Haugesund
Mand-Fred 8-15.30
www.kirken.no/varfrelasers

ROSSABØ MENIGHET

DAGLIG LEDER:
Silje Olaussen
so369@kirken.no
ROSSABØ KIRKE
Torvastadgata 13
5529 Haugesund
Man-Fred 9-14
www.kirken.no/rossabo

Det blir jul i år også

Så var vi der igjen. Med nye smitteverntregler. I skrivende stund vurderer vi forløpende hva vi kan gjennomføre og hva vi må avlyse. Vi frykter at julegudstjenestene må gjennomføres med kun 50 til stede. Håpet er at vi i alle fall kan komme opp i 200. Det er uforutsigbart for tiden. Det er ikke slik vi vil at det skal være. Rundt om i hjemmene sitter mennesker som igjen ikke kan møte sine nære og kjære. Tenk om jeg ikke får være sammen med barna på julaften? Det er ikke det normale livet. Jeg gleder meg sånn til å leve et vanlig liv igjen. Til å treffe venner og familie på vanlig måte. For julen er felleskapstid og familietid. Samtidig minner det oss på at ikke alle mennesker opplever julen som den store felleskapstiden, om det er korona eller ikke. Det er vel verdt å ta med seg.

Heldigvis er det slik at julen kommer til oss uansett hvordan vi har det. Og det er bra! Julen minner oss om at det er en himmel over oss. En himmel som forteller om stjernen som lyser klart.

Alf Prøysen har i sin «Julekveldsvis» en betraktning over denne stjerna som lyser på himmelen over huset der «hu Jordmor- Matja bor». I alt vårt daglige strev og bekymringer minner han oss på at stjerna blinker og jula kommer. Etter all gulvasking, kakebaking, matlaging så kommer jula og vi kan få puste ut. For det er noe på gang i jula. En påminnelse. Den første gang Stjerna skinte så laget den en bro mellom himmelen og jorden og en krybbe og en ku. Vi er aldri i tvil om at Prøysen forteller juleevangeliet. Vi er aldri i tvil om at han forteller at det lille barnet er Guds egen sønn. Han

gjør det så enkelt og hverdagslig som bare Prøysen kan. Jesusbarnet er kommet til jorden.

Jeg har tenkt mange ganger at det er ikke kan være tilfeldig at stjerna skinner over Jordmor- Matja sitt hus. Hun var jo fødselshjelperen. Det var hun som hjalp nye liv til verden. Og fødselshjelperen blir bilde på det nye livet som kommer til jorden, gjennom Jesus i krybben. Som kommer til oss. Som søker fellesskap med oss.

Julen er ikke avlyst. Den kommer ikke til å bli avlyst. For julens budskap minner oss alltid om stjerna som lyser ned på oss med sitt gode lys og som danner en bro mellom himmelen og jorden og gir oss håp. Juleevangeliet i Lukas 2 gir oss også en fin melding med 2 enkle ord. «Frykt ikke!» og som formidler at nytt liv alltid bringer med seg håp, forventning om «at tider skal komme og tider skal henrulle». At det finnes noe framover som gir oss håp om gjensynsglede og fellesskap. Derfor er det noe som vi også skal få legge bak oss. Vi skal få legge bak oss det som har vært.

Alf Prøysen slutter Julekveldsvisa slik:
*Ja, det var fyste gongen som julestjerna brann,
men sea har a brønni ialle verdens land,
og såmmå å som hender er stjerna like stor
- du ser a over taket der a Jordmor-Matja bor.*

Det blir jul i år også! En riktig god adventstid og god jul!

■ Tor Jakob Bjørndal
Sokneprest i Vår Frelasers menighet

FELLESKONTOR for kirkevergen og de tre menighetene i Den norske kirke i Haugesund. Her kan du henvende deg om alle tjenester og tilbud kirken har. Telefon: 52 80 95 00. Fellesnummer for de ansatte i menighetene, på kirkekontoret og kirkegårdsarbeidere. Åpent: Man-fre 08.00-15.30 – E-post: post.haugesund@kirken.no

Den tradisjonsrike engleveggen i Udland kirke

JULEEVANGELIET

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. 2 Denne første innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. 3 Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

4 Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, 5 for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn. 6 Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, 7 og hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

8 Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute på marken og holdt nattevakt over flokken sin. 9 Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. 10 Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: 11 I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren.

12 Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne

et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» 13 Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang:

14 «Ære være Gud i det høyeste,
og fred på jorden
blant mennesker Gud har glede i!»

15 Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjetterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» 16 Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. 17 Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. 18 Alle som hørte på, undret seg over det gjetterne fortalte. 19 Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. 20 Gjetterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Juleevangeliet er hentet fra Bibel 2011 © Bibelselskapet. Lukas 2, 1-20. Gjengitt med tillatelse

KIRKENS
BYMISJON

Bymisjonen henger ønskelapper på juletreet på Oasen.

Det blir jul på Bymisjonen i år også

-Vi håper og tror vi kan gjennomføre julefeiring hos Kirkens Bymisjon også i år, forteller bymisjonsdiakon Lars Breivik Hellerdal.

Bymisjonen vil være i sitt eget bygg, og fordele selskapet på tre etasjer med maks 20 personer i hver etasje. Det innebærer at de kan ha omtrent like mange gjester som før, men at de må begrense antall frivillige. Slik situasjonen er med smitte og reguleringer er vi allikevel ikke helt sikre om det kan gjennomføres på denne måten heller. - Men vi har

en plan B for å gi en oppmerksomhet til de påmeldte om vi ikke kan samles slik vi ønsker, sier han.

-Julaften hos Kirkens Bymisjon retter seg primært mot folk vi har kontakt med blant byens gatefolk, men også enkelte andre deltar som gjester eller frivillige. Vi håper generelt at de som har noen å feire jul med, gjør det i mindre grupper, slik at vårt tilbud blir for dem som i særlig grad trenger en alternativ julefeiring - som gjest eller frivillig.

Bymisjonens Juleaksjon

I tillegg til julefeiring på julaften har de også Bymisjonens Juleaksjon. Hvert år setter Kirkens Bymisjon opp et juletre på Oasen Storsenter. På dette treet henger julegaveønsker fra barn og unge på hele Haugalandet. Kirkens Bymisjon oppfordrer alle til å ta seg en tur innom Oasen, plukke med seg med et gaveønske fra juletreet, kjøpe gaven og levere denne sammen med lappen i informasjonen på Oasen. Ikke pakk den inn. - Vi må alltid kontrollere innhold, og

i noen tilfeller skal også mer legges inn i gaven, forteller Hellerdal.

Kirkens Bymisjon møter mange mennesker som gruer seg til jul. Vi oppfordrer alle til å glede en som gruer seg til jul, ved å sende GLEDE på SMS til 2490. Da gir du kr. 80,-. Dette dekker to middager og et godt sted å være for mennesker som trenger det.

KONTAKTPERSON er bymisjonsdiakon Lars Breivik Hellerdal, tlf.40409586 / lars.hellerdal@bymisjon.net.

Av Eirik S. Lund

Den julekvelden gløymmer eg aldri

- Tenk at nokon - heilt frivillig - sit der på sjølvaste julekvelden og har pynta seg for meg. For nokre år sidan fekk Kirkens SOS denne tilbakemeldinga frå ein innringer.

- På julekvelden var eg heilt aleine og fekk lyst på litt selskap. Det var ei dame som svarte då eg ringde til Kirkens SOS. Ho var så hyggeleg. Vi fekk ein god samtale og det gjorde stort inntrykk på meg då ho fortalte at ho hadde tatt på seg bunaden sin for å feire jul saman med oss som ringte inn. Det fekk meg til å føle meg viktig. Tenk at dei frivillige i Kirkens SOS brukar av fritida si og i tillegg pyntar seg for meg på sjølvast julekvelden. Det gav meg håp.

AUKE I SAMTALAR

Dette året har vist oss at det er større behov for Kirkens SOS enn nokon gong. Psykiske lidningar og sjølvord fekk stor merksemd i julehelga 2019, då Ari Behn tok livet sitt. Dette førte til at mange tok kontakt for å prate om

det som var vanskeleg. Utover våren, - då Covid-19 førte til at kvardagen til folk flest vart radikalt endra, auka samtalene på telefon og chat med ca. 25%. I 2019 var det 5% av samtalane som hadde sjølvord som tema - dette året har det auka til omlag 10%.

LYSPUNKT

Mange opplever samtalen med ein frivillig på Kirkens SOS som einaste lyspunkt i ein trist og tung kvardag. Kirkens SOS er kyrkjelyden sin diakonale, forlenga arm mot menneske som har det vanskeleg og som treng eit medmenneske å snakke med. Nokre er sjuke. Andre er redde eller einsame. Nokre fortel om sjølvordstankar. Ganske ofte får Kirkens SOS tilbakemelding om at kontakten utgjorde ein skilnad - nokre gonger på liv og død.

FLOTTE FRIVILLIGE

Kirkens SOS Rogaland har ca. 75 frivillige

medarbeidarar, men vi skulle gjerne hatt fleire. Saman med nesten 1000 frivillige på 10 andre sentra rundt omkring i Norge er vi på vakt døgnet rundt, sju dagar i veka, - kvardag, helg og høgtidsdagar. - Dei frivillige i Kirkens SOS er heilt spesielle, seier Signe Bøe Trodahl. Sidan 2013 har ho vore leiari av Kirkens SOS Rogaland. - Dei gjer ein fantastisk innsats og står på, mange i år etter år.

Tekst: Eivind Hauglid
Konsulent/nestleiar Kirkens SOS Rogaland

Tenn en fakkel i mørketiden

Einar Andreassen er kjent for mange på Haugalandet og det er bra når han nå er prest for hele Haugaland prosti - eller prostiprest som tittelen hans er.

Han er fortsatt sokneprest på Utsira i tillegg til prostiprest.

Men hva gjør en prostiprest?

AVLASTER PRESTENE

Andreassen har tjenesteuker, begravelser og gudstjenester som andre prester, men han skal også avlaste prestene i en del av det arbeidet de har. Blant annet arbeider han inn mot sorggruppene på Haugalandet. -Det betyr ikke at prestene ikke jobber med sorggrupper, men jeg hjelper dem med en del ting rundt gruppene slik at de kan spare tid på enkelte arbeidsoppgaver. Dette kan for eksempel være det å ha oversikt over hvilke ressurser og materiell som er tilgjengelig. Samtidig skal jeg jobbe så nært inn i mot menighetene og de lokale prestene at de kjenner meg. Det betyr at når jeg kommer for å hjelpe til med gudstjenester så er jeg ikke vikar, men en prest som de kjenner til allerede.

Det å være så nær på menigheten betyr også at jeg kan ta samtaler med de som har behov for samtale med prest, men som ikke ønsker å snakke med den lokale presten. Det kan være flere grunner til det. Enkelte steder er det så små forhold at enkelte foretrekker å prate med en som de ikke har et nært forhold til som den lokale presten. Når vi først prater med en prest som jobber med sorg og samtale så er det naturlig å spørre hva vi som vanlige mennesker kan gjøre for de som ikke har det lett nå.

EN SPEIELL SITUASJON

Jeg tror det er viktig å huske på at vi nå står i en spesiell situasjon. Nærheten mange har behov for er borte. Da er det viktig å være kreativ - vi må ikke bli lammet av den situasjonen vi alle er i. Det er vanskelig når vi helst vil besøke noen, eller gi de en klem. Nå er tiden inne for å være kreativ.

TENN EN FAKKEL

Einar Andreassen forteller at det ikke alltid er de dype relasjonene eller fysisk nærhet som er viktig. Tenn en fakkel i oppkjørselen eller en annen plass der den er synlig. Kanskje andre julelys som lyser opp i mørket, der noen kan tenke «Dette har de gjort for å gjøre meg glad» - et lite lysglimt i hverdagen.

GJØR NISSESTREKER

Du trenger ikke gå på avtalte besøk. -Hva med å bake

noen gode kaker som du kan sette på trappen, ringe på og forsvinne. En liten men hyggelig nissestrek sier han med et bredt smil.

Du kan gjerne ta en telefon eller sende en melding til noen for å fortelle dem at du tenker på dem.

-Jeg hørte en fortelle at av og til dukket det opp et navn i hodet hans og da tok han den telefon til den personen. Vi skal ikke være redd for å gjøre det, dukker det opp et navn kan det være at det en mening bak det, et tegn på at du skal ta kontakt. Mange kvier seg for å gjøre det for da må de jo ringe til alle vennene så de lar det være. Ikke tenk slik, det er bedre å bety noe for den ene enn ikke å bety noe for noen. Det er ikke sikkert at alle trenger en slik samtale - så du trenger ikke ringe alle.

IKKE PRØV Å VÆRE PERFEKT

Den tiden vi går inn i nå er forbundet med alle mulige aktiviteter som skal vise hvor vellykket vi er. Du trenger ikke legge ut perfekte bilder på sosiale medier som viser hvor vellykket du er. For all del, legg gjerne ut bilder fra familieselskaper og kakebaking, men våg også å fortelle at du også blir litt sliten at ikke alt er helt perfekt. Det kan også gi støtte til andre.

SØK LYSET

Ifølge Einar Andreassen glemmer vi ofte egenpleie når vi har det tungt. Vi må ikke vente på mørket, vi må søke lyset sier han. Det kan være så bokstavelig som å gå tur på dagtid om du har muligheten til det og ikke vente til kvelden. Men det er også viktig å forsøke å finne positive ting som kan gi lyspunkt i hverdagen.

Av Eirik S. Lund

Einar Andreassen er ny prostiprest i Haugaland prosti.

Tre julesalmer

Jostein Vestbø gir oss her bakgrunnen for tre velkjente julesalmer. En fra middelalderen og to salmer av de største norske salmedikterne på 1800-tallet – Landstad og Blix.

Jeg synger julekvad

Jeg synger julekvad, jeg er så glad, så glad!
Min hjertens Jesus hviler i stall og krybbe trang,
som solen klare smiler han på sin moders fang.
Han er Frelser min, han er Frelser min.

Å Jesus, du barnlill, deg lenges jeg så till!
Kom, trøst meg allesinne, tred inn om her er smått.
La meg deg se og finne. Å, da har jeg det godt!
Drag meg etter deg! Drag meg etter deg!

Hvor er Gud Fader mild: Sin Sønn han sende vill!
Vi alle var fordervet i vår ulydighet,
men han har oss ervervet all himlens fryd og fred.
Eia, var vi der! Eia, var vi der!

Hvor er vel glede slik som høyt i himmerik
hvor alle engler kveder en ny og liflig sang,
og frem for tronen treder, til Guds basuners klang!
Eia, var vi der! Eia, var vi der!

Tekst: Latinsk salme fra 1300-tallet, til tysk ved Martin Luther, til norsk ved M.B. Landstad 1856. Melodi: Wittenberg 1533

I en beskrivelse av den tyske dominikaner-munken Henrik Susos liv (1295-1366) heter det at han under en sykdom på 1320-tallet ble oppsøkt av engler som danset for ham og sang "In dulci jubilo". Var det slik sangen ble til eller hadde han skrevet den før? Det vet vi ikke. Det er heller ikke sikkert at det er han som er forfatteren. I tilfelle er det uansett bare første vers det er snakk om, resten har en annen lagt til seinere. "In dulci jubilo" er latin og betyr "med skjønn jubel". Salmen er skrevet på en blanding av latin og tysk, og er da et eksempel på det man kaller makaronsk poesi. Fortsettelsen lyder: "nun singet und seid froh", på norsk "nå syng og vær glad". Luther gjendiktet den, Grundtvig også, og seinere har flere, særlig Landstad, bidratt til at vi i Norge har den i versjonen "Jeg synger julekvad". Salmen uttrykker glede og en inderlig hengivenhet til Jesus – noe som også preget

mystikeren og asketen Henrik Suso, uten å bli så søtladen som de seinere pietistiske julesalmer. En beskrivelse av Jesus i den opprinnelige tekst har gått tapt, nemlig siste linje i første vers: "Han er Alfa og Omega" (den første og den siste, Åp. 1,17) er erstattet med "Han er Frelser min". Det er bra at Landstad har fått med ordet "trøst" fra originalteksten. Det er et av de ord som brukes om Guds inngrep til frelse (Jes.40,1. Luk. 2,25. 2.Kor.1,4) for alle oss som er "fordervet i vår ulydighet". Vi merker oss også bønnen "Tred inn om her er smått" og ønsket til slutt om å få være med "hvor alle engler kveder en ny og liflig sang". Melodien? Det finnes en gammel tradisjon der en voksdukke blir lagt i en vugge foran alteret og blir gynet under ottesangen juledags morgen. Det er ikke så vanskelig å tenke seg "Jeg synger julekvad" sunget som en slik vuggesang.

Magnus Brostrup Landstad (1802-1880), prest, folkeminnesamler, salmedikter og salmebokutgiver, levde i en tid da det norske folk ble stadig mer bevisst på sin nasjonale identitet. Han hadde kontakt med Ivar Aasen og så det som sin oppgave som salmedikter å bruke en del typisk norske ord i stedet for dansk. Det "norske" i hans salmer kommer også til uttrykk på annen måte. For eksempel i julesalmen "Fra fjord og fjære" (1856), som ikke begynner med englesang i Betlehem, men med gjenlyd av den i norsk natur. Den runger "fra fjord og fjære, fra fjell og dype dal". Det er vinter, med kulde og "dypen sne". Landstad skildrer hvordan folk kommer "fra hver gård og grend", samler seg ved kirken, ønsker hverandre "så glad en julefest". Englene har vært her hos oss! Krybben med barnet er her, "Krist hos oss blunder". Han treder "til armods hytter ned" og "gleder oss med sin søte fred", "for oss opptennes en deilig nådens sol". Landstad ber Kristus tenne "lys i hvermanns gård" og han ønsker at ingen må "miste hva godt din fødsel spår": at all is og kulde (i enhver betydning av ordene) skal erstattes av varme og vår. Og – som i "Jeg synger julekvad" – er målet himmelen: "Når allting endes, vi der skal holde jul!"

Fra fjord og fjære

Fra fjord og fjære, fra fjell og dypen dal,
et «Ære være!» i dag gjenlyde skal.
Fra kirketårne i fryds basuner, støt,
for Guds enbårne som er i dag oss født!
Vi var forlorne, nu er vi frelst av nød!

Til kirken samle seg fra hver gård og grend
de unge, gamle av kvinner og av menn.
Vi ønsker eder så glad en julefest,
Guds rikes gleder, Guds fred i Jesus best.
Hos hver som græder vår Herre selv vær gjest!

Guds store under! Vi har hans engler høyt.
Krist hos oss blunder, Guds fred på jord er lyst!
Ja, la kun høres Guds barns Halleluja!
la strengen røres for Krist i Davids stad!
Nu skal vi føres med ham til himlen glad!

Ha takk, som treder til armods hytter ned!
Ha takk, som gleder oss med din søte fred!
Kom inn, o Kriste, tenn lys i hvermanns gård!
La isen briste, gi varme snart og vår!
La ingen miste hva godt din fødsel spår!

Her ute kulde er nu og dypen sne,
Guds himler fulle av stjerner dog å se.
For oss opptennes en deilig nådesol,
Guds åsyn vendes til oss fra himlens stol;
når allting endes, vi der skal holde jul!

No koma Guds englar

Den andre salmediktaren i det 19. hundreåret som har sett store og varige fotefar etter seg er **Elias Blix** (1836-1902), teolog, professor, politiker, salmediktar. I hans salmar er det nasjonale endå sterkare uttrykt enn hos Landstad. Han var ven med både Aasen og Vinje og gjorde det til ei hjartesak gjennom salmar å venda seg til Gud i bøn og lovsong og å skildra kristendom og kristenliv på landsmål, nynorsk. Han hadde stor diktargivnad med sikker sans for rim og rytme. Han var ein lærd mann, m.a. ein skarpskodd teolog og språkforskar med særleg kompetanse innan Det gamle testamentet; det merkar me godt på ordval og biletbruk. I eit julehefte i1870 stod det eit dikt - skrive av pseudonymet IX - med tittelen "Guds fred!" Diktet byrja slik: "No syngja Guds englar sin helgarsong ny, Guds fred dei oss bringa og bjoda". Det er første versjon av Blix-salmen me kjenner som "No koma Guds englar med helsing i sky, Guds fred og velsigning dei bjoda!"

Her – som hos Landstad - er juleevangeliet sett inn i samtida og i norsk natur og folkeliv. Lovsongen til fredsfyrsten stig "ifrå jordi" og "skal gjennom himmelen ljoda" – og det "på alle folks tungar". Men det er her hos oss, i "djupaste mørker", "i hardaste vinter", der "jordi er isende kald og trei stend svarte i skogen" at himmelen "vart klår og stjerna av Jakob seg viste" (4.Mos.24,17). Det er her det skyt ein "fager og mogen" livskvist av "Isai stuv" (Jes.11,1). Det er her "stjerna frå Betlehem lyser om land frå høgسال til armaste hytta" (same uttrykk som Landstad) og det "ljosnar så vent over dalar og strand". Og gjetordet skal "ganga frå grend og til grend så vide som tunga kan mæla". Her – som i "Jeg synger julekvad" og i "Fra fjord og fjære" – endar salmen med utsyn mot død og fullending: "Guds fred og farvel! No sovnar eg sæl! Vår fredsfyrste høgt vere lova!"

No koma Guds englar med helsing i sky,
Guds fred og velsigning dei bjoda.
No stig i frå jordi ein helgasong ny
som skal gjennom himmelen ljoda.
Guds fred og vel møtt,
du barn som er født.
Vår fredsfyrste høgt vere lova!

I djupaste myrker vart himmelen klår
då stjerna av Jakob seg viste.
I hardaste vetter det grønkar som vår,
og fagreste knupp spring av kviste.
Guds fred og god jol / med sumar og sol!
Vår fredsfyrste høgt vere lova!

Der ute er jordi so isende kald,
og trei stend svarte i skogen.
Men Isai stuv som til frelsa er vald,
skyt livskvisten fager og mogen.
Guds fred med den tein
av grønkannde grein!
Vår fredsfyrste høgt vere lova!

No stjerna frå Betlehem lyser um land
frå høgسال til armaste hytta.
Det ljosnar so vent yver dalar og strand
der inn hennar strålar få glytta.
Guds fred yver mold!
Vår sol og vårt skjold,
vår fredsfyrste høgt vere lova!

No ljodar ein lovsong frå alle Guds born,
på alle folks tungor dei kveda.
So vida som klokken kima frå tårn,
stig tonar av hugnad og gleda.
Alt kling som i kor:
Guds fred yver jord!
Vår fredsfyrste høgt vere lova!

Lat gjetordet ganga frå grend og til grend,
so vida som tunga kan mæla,
um Sonen som er oss frå himmelen send
all verdi til siger og sæla!
Syng ut i kvar bygd:
Guds fred ifrå høgd!
Vår fredsfyrste høgt vere lova!

Populære julekaker

Fra gammelt av skulle det stå sju slag julekaker på bordet til jul. Tradisjonen med søte småkaker står fortsatt sterkt. Valget av kaker har likevel forandret seg litt gjennom tiden, og det er heller ikke alle vi baker selv lenger.

ÅRETS SJU SLAG JULEKAKER

I fjor hadde Opplysningskontoret for brød og korn sammen med Matprat.no en spørreundersøkelse for å finne ut hvilke kaker som er folkets sju slag. Undersøkelsen ble utført i desember av meningsmålingsbyrået YouGov. I undersøkelsen spurte de blant annet om hvilke julekaker som blir valgt til høytiden. Tallenes tale var klar: Pepperkakene er i dag den desidert mest populære julekaken. Hele 82 prosent av de spurte svarte at de velger seg pepperkaker i julen. Krumkaker ble en god nummer to og kransekake er den tredje mest spiste kaken. Smultringer, kokosmakroner, kakemenn og sandkaker utgjør resten av listen over de sju mest populære julekakeslagene i 2019.

FAMILIETRADISJONER

Nordmenn flest er altså tro mot de tradisjonelle sju slag julekaker. De fleste beholder dessuten julekakene fra barndommen også i voksenalder.

– Hvilke sorter vi baker til jul avhenger særlig av hvor i landet vi bor og familiens tradisjoner, sier daglig leder Torunn Nordbø ved Opplysningskontoret for brød og korn. Tradisjonelt ble de sju slagene julekaker gjerne valgt ut blant krumkaker, goro, smultringer, fattigmann, berlinerkranser, sandkaker, serinakaker, sirupssnipper, kransekake og kokosmakroner.

– Mange av disse sortene er fortsatt like populære, men det er også noen som har mistet popularitet, sier hun.

FATTIGMANN PÅ VEI UT

Skal man tro undersøkelsen fra YouGov, er goro, fattigmann og berlinerkranser julekakene som er på vei ut.

– Noe av årsaken til det kan være at de er litt vanskelige å lage. Samtidig er det ikke slik at man må ha sju slag lenger. Da er det de sortene vi syns smaker best som overlever, sier Nordbø.

Hun legger til at det ikke ser ut til at det er så vanlig å erstatte julens småkaker med nye varianter.

– Man kunne kanskje tenke seg at nye kaker som biscotti, cupcakes og cookies ville overta for de tradisjonelle sju. Men det ser ut som folk flest heller vil ha de julekakene de er vant med, sier hun.

FÅR KAKER AV VENNER OG FAMILIE

Selv om du i dag kan kjøpe ferdige kaker i alle dagligvarebutikker, er det fortsatt mange som koser seg med baking i adventstiden. Den julekaken flest baker selv er pepperkaker, men det er også mange som velger å kjøpe ferdig pepperkaker i matbutikken. Også krumkakejernet går varmt på mange kjøkken i disse tider, disse kakene lager vi gjerne selv eller får fra venner eller familie. Mange velger å kjøpe kransekake og smultringer hos bakeren eller i butikken, men det er også vanlig å få en boks med krumkaker, smultringer, sirupssnipper eller en kransekake av venner og familie som baker det selv.

KRUMKAKENE POPULÆRE I NORD

Julemattradisjonene varierer fra landsdel til landsdel, og slik er det også med de sju slag julekaker.

De mest populære julekakene, pepperkakene, er omtrent like vanlig i alle deler av landet, og dette gjelder også blant annet serinakaker, biscotti og berlinerkranser. For andre kaker er forskjellene større. I Oslo og Akershus spises det for eksempel mye mindre krumkaker enn i resten av landet, mens det i Trøndelag og Nord-Norge spises betydelig mer.

Også smultringer spises det mer av i nord enn resten av landet. Kakemenn har sterke tradisjoner på Vestlandet, mens kransekaken er vanligst på Sørlandet og Østlandet utenfor Oslo og Akershus.

Kransekaken er en av de mest populære kakene vi spiser når det er jul.

Tekst og foto (kakebilder på side 8 og 9) er hentet fra: Opplysningskontoret for brød og korn – brodogkorn.no

Felles bakekveld

Elin Strand Saltvedt tar sin del av jobben når kakene skal bakes i fellesskap.

«Unge voksne» er et samarbeid mellom menighetene i Haugesund om et tilbud for aldersgruppa 20 til 35 år. De har årlig tradisjon med baking av julekaker. Fra venstre: Ingunn Nuntun Susort, Katrine Ellefsen Thormodsén, Bjørn Heggebø, Glenn Adrian Karlsen.

Førjulstiden er tiden for å samles med venner og familie. Samtidig er det en travel tid for de fleste av oss. En av de viktige oppgavene mange hjem har er baking av julekaker. Hva med å kombinere baking og vennekveld?

Det har medlemmene i «Unge voksne» gjort til sin tradisjon. «Unge voksne» har tradisjon for å lage julekaker sammen i adventstid. Vi baker og nyter bakst og deilig kakao eller gløgg til kvelds. I fjor tok det en ny vending da Håkon hadde ansvar for å handle inn. Han dukket opp i Udland kirke med ikke mindre enn 5 oppskrifter og en haug med ingredienser! Vi andre så litt skeptisk på hverandre, lo og tenkte “jaja, vi kommer så langt vi kommer”.

Det viste seg å være uproblematisk - på 2 timer hadde vi bakt fem sorter julebakst, og det var nok til at alle kunne ta med seg bakst hjem. Så med god planlegging, to timer og godt samarbeid var vi nesten i mål med de sju sortene.

Kanskje kan det være til inspirasjon for andre? Hva med å invitere en vennefamilie med barn til å bake pepperkaker som en

del av en aktivitetskalender?

Kanskje neste klubbkveld eller bibelgruppe kan gjøre det samme? Handle inn ingredienser på felleesen, eller ta med hver sin deig som er klar i forkant og bak sammen!

Da deler man baksten og slipper å sitte med julekaker til påske, i tillegg til hyggelig selskap og gode minner sammen.

Skulle du trenge litt ekstra inspirasjon gir vi deg oppskriften på 7 sorter på Folk og kirke på nett: www.folk-og-kirke.no/julekaker

■ Tekst og foto: Silje Olaussen

GUDSTJENESTER PÅ TV-HAUGALAND I DESEMBER.

06.12. kl. 11.00 Falnes kirke
13.12. kl. 11.00 Nedstrand kirke
20.12. kl. 11.00 Vår Frelsers Kirke
24.12. kl. 15.00 Julaften Åkra kirke
25.12. kl. 12.00 1. juledag Åkra kirke

TV-Gudstjenester på Haugalandet

Det er gjort avtale om TV-Gudstjenester fra Haugalandet hver søndag og helligdager frem til våren 2021

Den norske kirkes menigheter i Tysvær, Bokn, Karmøy, Utsira og Haugesund har inngått samarbeid med TV-Haugaland. Siktemålet er TV-sendte gudstjenester fra bort imot samtlige kirker på Haugalandet.

ENESTE I LANDET?

Avtalen som ble underskrevet mandag 27. september kan se ut til å være av det unike slaget. Det kjennes ikke til at noe tilsvarende er gjennomført andre steder i landet. Nå skal 17 menigheter i en og samme region få vist seg fram i hele sin bredde. Det skjer i gudstjenesten (og på TV) hver søndag i 31 uker framover.

BEGYNT MED KORONA

Under nedstengningen i vår gjennomførte Karmøy kirkelige fellesråd tv-sendte gudstjenester fra alle kirkene på Karmøy. Responsen var overstrømmende positiv, kan kirkeverge Kjetil Osnes Bøe i Karmøy fortelle. Han har også vært drivende i å få resten av Haugalandet med seg. -Eva Birkeland, kirkeverge i Tysvær tok kontakt med meg og foreslo en felles-satsing. Ideen ble forelagt prostene i

Karmøy og Haugaland prosti som har hatt tommelen opp fra dag en. Derfra og ut har det vært bare velvilje å spore fra alle involverte. Responsen fra prester i menighetene, folkevalgte og øvrige kirkeverger har også vært gjennomgående positiv, forteller han videre.

IKKE EN ERSTATNING

Kirkevergene i regionen er tydelige på at det er gudstjenesten som er hovedsammenheng og at det er der relasjoner og felleskap best utvikles. Nå ser de imidlertid at det også er et behov for å ha tv-sendte gudstjenester. Ikke minst med tanke på den pandemien vi nå er oppe i. Korona gir begrensninger på hvor mange som får være med i gudstjenestene. Eldre og syke som inngår i risikogrupperne må også holde seg borte. Samarbeidet med TV Haugaland møter et åndelig behov hos mange. Ønsket om å kunne delta i en lokal gudstjeneste er stort. TV-overføring er et supplement til de lokale gudstjenestene, ikke en erstatning. Vi håper flest mulig benytter muligheten til å se sin lokale kirke kl. 20 etter å ha deltatt i gudstjenesten lokalt kl. 11. Vi ser også fram til at mennesker med tilhold på ulike institusjoner kan få tilgang til å se å høre kjente steder, stemmer og sanger, og på den måten kanskje også få

kjenne på trøst og oppmuntring. Kan hende dette kan bli en kilde til nytt mot for mange.

SYNLIGGJØR BREDDEN

Deltakerne i samarbeidet synliggjør en unik bredde hva angår kirkebygg og kirkekultur. Hver søndag kl. 11.00 og kl. 20.00 vil innbyggerne på Haugalandet få stifte bekjentskap med en ny kirke, en ny menighet, ny organist og en ny prest. Salmene vil bli teksten slik at også salmeskatten blir behørig presentert.

HVA BETYR DETTE FOR GUDSTJENESTEDELTAKERNE?

Det vil ikke bli "zoomet" inn på enkeltpersoner, men det kan hende at deltakere vil kunne vises på oversiktsbilder. Dette vil bli orientert om i starten av hver gudstjeneste slik at en har mulighet for å sette seg bakerst før sending. Det vil også bli tatt opp kollekt via Vipps. Her er det lagt opp til en brøk hvor 20 % av offeret går til dekning av kostnadene med sendingen og resten går til offermottaker. Kostnaden med produksjonen deles for øvrig mellom menighetene og fellesrådene.

Sendingene vises på TV Haugaland hver søndag kl. 11 og kl. 20 og legges også ut på deres nettside hvor de kan søkes opp i ettertid.

Tradisjon er viktig i julen

Torgeir Vea er inne i sitt 10 år som sjømannsprest. Han har hatt pauser innimellom, men har vært fire år i Dubai, tre år i Sydney og nå er han inne i sitt tredje år på Tenerife. Torgeir synes ikke det har vært vanskelig å feire julen i utlandet. - Vi har jo alltid hatt med oss barna. Først når de var små og nå når de er blitt voksne kommer de på besøk forteller han. Korona herjer verden, også på Tenerife. Det setter sitt preg på julefeiringen. Det

er svært få nordmenn her nede nå. Med så mange år i utenlandstjeneste har han naturligvis mange minner fra mange steder rundt i verden. -Julegudstjenestene er ganske like over alt forteller han. Tradisjon er viktig for de fleste i jul og slik er det også for de som jobber i utlandet eller som er på ferie. Nordmenn flest feirer julaften på 24. desember. Da er det julegudstjeneste først og så middag og kos hjemme eller i kirken. Ut over det så er

det ulike tradisjoner knyttet opp til de stedene man er på.

GUDSTJENESTE I ØRKENEN I DUBAI
-I Dubai reiste vi ut i ørkenen 2. juledag og hadde utegudstjeneste i ørkenen. Det er en spesiell opplevelse og veldig gøy.

JULEFEIRING I SOMMERFERIEN
Australia er motsatt av oss i årstider. Vi feirer jul på vinteren, men i Australia er det midt på sommeren. Det betyr at

skolebarna har sommerferie i stedet for juleferie. Torgeir var stasjonert i Sydney. -Men i desember reiste vi over hele Australia og holdt adventsgudstjenester for nordmenn og guttene hadde sommerferie. Det han husker best er byen Perth. Den var litt av en opplevelse. Byen er kjent for den flotte julebelysningen sin. Det er en helt spesiell opplevelse å gå i julepyntede gater i sommervarmen. En annen tradisjon i Australia var det store båtracet «Hobart Yacht Race» 2. juledag eller «Boxing day» som det heter der. Ellers holdt de på tradisjonene der nede også. Julegudstjeneste for nordmenn var 24. desember og maten var lutefisk eller pinnekjøtt.

TENERIFE

I dag er han i sjømannskirken på Tenerife. Det er hovedsakelig lang- og korttidsuristene som er brukere av sjømannskirken på Tenerife. I 2017 regnet en med at

det var omtrent 2500 norske langtidsturisere på Tenerife, og fra Norge kom det totalt 87 153 tilreisende med fly. Men som alle andre merker også sjømannskirken den pågående pandemien med reiseforbud og karantener -Det er få fastboende på Tenerife, det merker vi godt. Det er svært få her nede nå.

I fjor var det 100 samlet til julefeiring i kirken. Nå kan det være nede i 12 på en gudstjeneste selv om de er sammen med den svenske kirken, og da er de ansatte medregnet.

Torgeir går glipp av sin 10. jul i utlandet. -Både jeg og min kone Margit reiser hjem i julen forteller han. Han skulle nok helst feiret på Tenerife, men når ting er som det er så føles det godt å reise hjem. Det er nesten ingen nordmenn på Tenerife, og familien kan ikke komme ned dit. Da går turen tilbake til Norge for norsk julefeiring - etter at karantenen er gjennomført.

Torgeir Ve holder gudstjeneste i ørkenen 2. juledag, som er fast tradisjon i Dubai.

Sommer og jul på en gang i Sydney. Julestemningen er der selv om juleselskapene holdes utendørs.

- Si ifra om du er bekymret for et barn i jula

90.000 barn vokser opp i familier der det drikkes for mye alkohol.
- Noen barn går jula i møte med en ekstra klump i magen,
sier Randi Hagen Eriksrud i alkoveorganisasjonen Av-og-til.

Randi Hagen Eriksrud

- De er bekymret for at mamma eller pappa skal drikke for mye alkohol, sier Eriksrud. Tall fra Folkehelseinstituttet viser at nesten 1 av 10 barn har en mamma eller pappa som sliter med alkohol. Det tilsvarer nesten ett eller to barn i hver skoleklasse. - Vi tenker ofte at det ikke angår oss, eller noen vi kjenner. Men faktum er at det sannsynligvis er barn i din omgangskrets, i ditt nabolag eller i skoleklassen til barna dine som går en ekstra tøff jul i møte, påpeker Eriksrud.

- SI IFRA HVIS DU ER BEKYMRET

- Jeg tror mange voksne har lett for å tenke at barna ikke merker så lett om man har drukket. Men faktum er at du er ofte selv den siste som merker at det ble litt mer enn du hadde tenkt. Og barn legger merke til selv de minste endringer hos voksne, sier hun. Hun peker på at man også er ekstra tett på hverandre i jula, og barna får kanskje være oppe litt lenger enn de pleier. - Desember er den måneden det selges mest alkohol i Norge. Vi har ferie, fri og vil kose oss litt ekstra. For mange er det da naturlig også å drikke alkohol. - Hva tenker du man kan gjøre hvis man er bekymret for barn i sin omgangskrets? - Da må man ta grep. Vis litt ekstra omtanke for barnet. Spør hvordan hun har det, og vis at du bryr deg. Du bør også si ifra til foreldrene, eller ringe det lokale barnevernet om du mener situasjonen er alvorlig. Det er ofte ikke så lett å vite hva man skal gjøre, men at du gjør noe, kan ofte bety mer enn akkurat hva du gjør.

ALLE MÅ TA ANSVAR

Også i Den norske kirke er man opptatt av sårbare barn før jul. Det forteller kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum.

- Det er fryktelig mange barn som nå gruer seg til jul. Det er et ansvar vi voksne må ta i fellesskap, vi må sette barna først og begrense alkoholbruken når barna er til stede. Hun sier kirken bidrar til å lage arenaer med trygge voksne til stede. Arenaer som også kan være et fristed for barn som har det tøft hjemme. - Gjennom trosopplæringen har vi jobbet mye med en teologi som løfter opp barn og unge. Den lokale kirken kan invitere til arrangementer, og selvfølgelig gudstjeneste på høytidsdagene. Hun har en tydelig oppfordring til folk før jul: - Vi voksne må selv ta ansvar for å begrense alkoholbruken når barna er tilstede. Og vi må være ekstra oppmerksomme på om det er barn i vårt krets som gruer seg til jul på grunn av voksnes alkoholbruk. Hvis du er bekymret for om et barn får god nok omsorg, bør du melde fra til barnevernet.

FEM RÅD HVIS DU ER BEKYMRET FOR ET BARN:

- Om det er naturlig, bør du ta kontakt med barnet, og vise at du ser hva som skjer.
- Forsøk å snakke rolig med foreldrene eller andre voksne, noen ganger kan det best å vente til de er edru. Si hva du ser, og sett ord på hva du tenker.
- Snakk med andre voksne. Ser de det samme som deg? Hva kan dere gjøre sammen?
- Synes du situasjonen er alvorlig, bør du ta kontakt med det lokale barnevernet, skolen eller andre ansvarspersoner.
- Trenger du noen å luften tankene med kan du ringe Alarmtelefonen. Den når du på 116 111.

Desemberprogram i menighetene

Vår Frelsers menighet

Onsdag 2. desember	12.00-14.00 ÅPEN KIRKE m/prest eller diakon tilstede
	17.00 og 21.30 JULEKONSERT m/Trygve Skaug
Torsdag 3. desember	11.00-12.00 BABYSANG m/Synnøve. Menighetshuset
	17.00-18.00 SMÅBARNSSANG m/Synnøve. Menighetshuset
Søndag 6. desember	11.00-12.00 GUDSTJENESTE
	14.30- 15.30 GUDSTJENESTE PÅ RØVÆR.
	19.30-21.30 UNGE VOKSNE på menighetshuset
Tirsdag 8. desember	21.30 JULEKONSERTEN «VÅR JUL» m/Maria Arredondo, Torstein Sødal, Christian Ingebrigtsen, Gaute Ormåsen og Tine Thing Helset
Onsdag 9. desember	08.30-08.45 MORGENBØNN I KIRKEROMMET
	11.30-13.30 ADVENTSMØTE I MANNSTRUPPEN m/følge
	12.00-14.00 ÅPEN KIRKE m/prest eller diakon tilstede
	18.00-21.30 JULEBORD FOR UNGDOMSLEDERE
Torsdag 10. desember	11.00-12.00 BABYSANG m/Synnøve. Menighetshuset
Lørdag 12. desember	12.00-13.30 LØRDAGSKAFÉENS ADVENTSSAMLING
	17 og 19 JULEKONSERT MED KAMMERKORET BOCCA
Søndag 13. desember	11.00 GUDSTJENESTE
	15.00 og 16.30 JULEKONSERT MED HAUGESUND UNGDOMSKORPS
Tirsdag 15. desember	18.00 HÅNDELS MESSIAS med musikklinjekoret på Skeisvang vgs.
Onsdag 16. desember	08.30-08.45 MORGENBØNN i kirkerommet
	12.00-14.00 ÅPEN KIRKE m/prest eller diakon tilstede
Torsdag 17. desember	12.00 SKOLEGUDSTJENESTE PÅ RØVÆR
	17.00 SMÅBARNSSANG m/Synnøve på menighetshuset
Søndag 20. desember	11.00 GUDSTJENESTE m/NINE LESSONS AND CAROLS
	Overføres på TV Haugaland
	19.00 JULEKONSERTEN «Christmas Light» med Hanne Sørvaag
Lørdag 22. desember	12.00 Kantoriet synger julen inn, utenfor Vår Frelsers kirke
Lørdag 24. desember	13.30, 14.30, 15.30, 16.30: JULEGUDSTJENESTE m/påmelding
	13.45 JULEGUDSTJENESTE PÅ RØVÆR m/påmelding
Juledag, 25. desember	12.00 HØYTIDSGUDSTJENESTE m/påmelding
Nyttårsdag, 1. januar	12.00 GUDSTJENESTE

HVER FREDAG t.o.m. 18.12

10.00-12.00	ÅPEN KIRKE
10.45-11.00	ORGELRESITASJON v/Goos ten Napel
11.00- 11.20	FORMIDDAGSBØNN
12.00-12.30	KLOKKESPILLKONSERT v/Goos ten Napel

PÅMELDING TIL GUDSTJENESTENE PÅ JULAFTEN

Det vil bli påmelding til alle gudstjenestene på julaften. Følg med på www.kirken.no/haugesund og www.folk-og-kirke.no fra 15. desember for nærmere informasjon hvordan du melder deg på og hvor mange det er plass til fra 15. desember. Det vil også bli sendt julegudstjenester på TV-Haugaland på julaften og 1. juledag.

Rossabø menighet

Søndag 6. desember	18.00- 19.00 LYSMESSE MED SPEIDERE OG ROSSABØ SKOLEKORPS
	19.30-21.30 UNGE VOKSNE på Vår Frelsers menighetshus
Mandag 7. desember	09.30-12.30 JULEVANDRING FOR BARNEHAGENE
Tirsdag 8. desember	16.45-17.15 SMÅBARNSSANG I ADVENTSTIDEN
	17.30-18.00 SMÅBARNSSANG I ADVENTSTIDEN
Onsdag 9. desember	11-11.45 JULEBABYSANG 6-12 mnd
	11.,45-12.45 JULEBABYSANGLUNGSJ
	12.45-13.30 JULEBABYSANG 1-6 mnd
	18.00-21.30 JULEBORD FOR UNGDOMSLEDERE i Udland kirke
Torsdag 10. desember	09.30-12.30 JULEVANDRING FOR BARNEHAGENE
	17.00-18.00 MINI-/MAXIGOSPEL
	18.00-20.00 TWEEN
Fredag 11. desember	09.30-12.30 JULEVANDRING FOR BARNEHAGENE
Lørdag 12. desember	18.00 og 20.30 JULEKONSERT MED SCALA
Søndag 13. desember	11.00 DØVEGUDSTJENESTE OG SØNDAGSSKOLE
Tirsdag 15. desember	16.45-17.15 SMÅBARNSSANG I ADVENTSTIDEN
	17.30-18.00 SMÅBARNSSANG I ADVENTSTIDEN
Lørdag 19. desember	18.00 og 20.30 JULEKONSERT MED HAAKON GERHARD-LIHAUG OG DENNIS MURPHY
Søndag 20. desember	IKKE GUDSTJENESTE I ROSSABØ
Julaften 24. desember	11.30 JULEGUDSTJENESTE PÅ BJØRGENE
	13.30, 14.30, 15.30, 16.30 JULEGUDSTJENESTER m/påmelding
Juledag 25. desember	12.00 HØYTIDSGUDSTJENESTE m/påmelding
Søndag 27. desember	IKKE GUDSTJENESTE I ROSSABØ
Nyttårsaften 31. desember	IKKE GUDSTJENESTE I VÅR FRELSERS KAPELL
Søndag 3. januar	11.00 GUDSTJENESTE
Torsdag 7. januar	17.30-18.30 EN LITT ANNERLEDES JULETREFEST m/påmelding

Skåre menighet

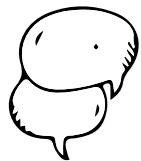
Søndag 06.12	11.00 GUDSTJENESTE /Søndagsskole og Hellig Uro, Udland kirke
Søndag 13.12.	11.00, 3. søndag i advent. GUDSTJENESTE /Søndagsskole og Hellig Uro, Udland kirke
Julaften 24. desember	13.00, 14.30, 16.00:JULEGUDSTJENESTE m/påmelding, Udland kirke
Julaften 24. desember	16.15 JULEGUDSTJENESTE m/påmelding, Skåre kirke
Juledag, 25. desember	12.00 GUDSTJENESTE med nattverd , Skåre kirke.
Søndag 27.12	16.00 ROMJULSGUDSTJENESTE OG JULETREFEST, Udland kirke

MED FORBEHOLD OM ENDRINGER

Kristin Gunleiksrud Raaum

Hiwot Hailu var første gjest i podcasten "Mer enn du ser".

Kine Nesheim i samtale med Lars Breivik Hellerdal i Gatekapellet.

Kanskje har du sett det uten å tenke over hva det er, det lille huset under Risøybroen. Gatekapellet! Det begynte som et festivalkapell som kun var åpent under festivaler og ved spesielle anledninger. I det siste har det også vært studio for en ny podcast som lages av Bymisjonen på Haugalandet i samarbeid med Folk og kirke.

Det var Bymisjonsdiakon Lars Breivik Hellerdal som hadde idéen til podcasten. – Jeg sitter her og holder kapellet åpent for de som ønsker å komme innom hver tirsdag. Her kan folk komme innom for en kopp kaffe og en vaffel forteller Hellerdal som blant de på gata kalles «kaffelars». Selv om det er åpent for alle, så er det stort sett folk som Bymisjonen har kontakt med som bruker tilbudet. – Det er ikke alltid det kommer så mange innom, og det var på en slik dag jeg satt

og tenkte at det hadde vært et flott sted å spille inn en podcast.

FOLK OG KIRKE BLE LØSNINGEN

– Da Folk og kirke ble digitale la de ut en «etterlysning» etter folk som kunne bidra med innhold og da tok jeg kontakt med kirkevergen Kjetil Nordstrøm og redaktør Eirik Lund sier Lars. Han tenkte at dette kunne være en fin mulighet for begge parter. Det var også vi i Folk og kirke enige i. En av de viktige grunnene at vi ble digitale var nettopp at vi kunne få plass til slike tilbud.

GATEKAPELLET GIR ET GODT MILJØ

Det å spille inn denne podcasten i Gatekapellet betyr at vi også får en flott atmosfære. Vi får høre gjestene som opplever kapellet for første gang, men vi får også høre hvordan dette er et kapell midt i bylivet. Med bakgrunnslyder fra folk som går forbi, de som jobber på kaien eller biler som kjører forbi.

MER ENN DU SER

Dette er et motto som Bymisjonen jobber etter. – Vi har så lett for å sett folk i bås sier Hellerdal, «den narkomane» for eksempel. Folk er ikke sykdommen sin og det er viktig for oss å komme bort i fra disse stemplene. Dette er også tema for podkasten. Vi forsøker gjennom en god samtale å få vite mer om hvem gjestene våre er. De er for de fleste kjent som politikeren, artisten

eller andre roller de har i offentligheten. Men som alle andre er dette også vanlige mennesker som meg og deg – hva er det vi ikke ser.

NY GJEST HVER UKE

Følg med på www.folk-og-kirke.no hver fredag for å bli kjent med nye mennesker fra Haugalandet. Vi er ganske sikker på at du vil lære mye om disse gjestene, men kanskje vil du lære mer om deg selv også. Noen av de du kan bli nærmere kjent med er Hiwot Hailu fra forandringshuset i Haugesund, artisten Kine Nesheim som etter å ha vært borte fra rampelyset igjen er tilbake med debut album nr 2, varaordfører Trine Meling Stokland og mange flere. Du finner oss der du normalt finner podcaster. Du finner også alle episodene på www.folk-og-kirke.no der vi legger ut episodene og litt mer om gjestene hver fredag.

ER DET NOEN DU VIL VITE MER OM?

Du er velkommen til å komme med tips om folk du vil vite mer om, eller fortelle oss om folk som har en spennende historie å fortelle.

Ta kontakt med:

Eirik Lund: el669@kirken.no eller Lars Breivik Hellerdal: lars.hellerdal@bymisjon.net

Gruer seg til iskald vinter

For å holde på varmen, bor småbarnsfamilien i et lite rom i teltet. Det var ikke fremtiden de så for seg da de flyktet fra Syria for åtte år siden.

Weedad Ahmad Al-Khalaf sitter utenfor teltet til familien i den lille landsbyen Mekseh i Bekaadalen i Libanon. Rett bak rager fjellene til hjemlandet Syria, en daglig påminnelse om livet som var. Landet hun måtte flykte fra for åtte år siden.

– Livet er veldig vanskelig for oss og vi bekymrer oss mye for barna våre, sier hun stille.

TRE FØDSLER I FLYKTNINGLEIREN

Før de flyktet til værutsatte Bekaa, med iskalde vintre med mye snø, bodde hun i Um El Jurayn ikke langt fra Aleppo i Syria. Krigen gjorde det farlig å bo der, så farlig at hun til slutt måtte flykte sammen med ektemannen Mohammed Hassan Ibrahim og svigermoren Serie i 2012. Nå deler de skjebne med 70.000 andre syriske flyktninger i dalen.

Familien på tre har blitt til seks. Tre barn er født i flyktningleiren. Eldstemann Yousef ble født for fem år siden, deretter kom lillebror Aus, som er tre år, og til slutt veslejenten Talia på ett år.

ALLE BARNNA VÅRE HAR VOKST OPP HER, FORTELLER MOHAMMED. NOE SOM Fyller BÅDE HAN OG WEEDAD MED STOR SORG.

– Dagene deres går med til lek, fotball og spill. Bortsett fra det så er det ikke så mye for dem å gjøre her. Ikke har de skole her heller, jeg er redd barna våre må vokse opp som analfabeter.

VINTEREN ER LANG OG KALD I DALEN

– Kulda og store snømasser skaper problemer for oss. Vi har ikke råd til å dekke til teltet med isolerende beskyttelse, for det er så dyrt. Derfor blir det veldig kaldt for oss, forteller Mohammed.

FOR Å HOLDE SEG VARME, BOR DE PÅ ETT ROM

– Der varmer vi opp, men i år er brensel en mangelvare her i dalen. Prisene på brensel øker, så det er vanskelig å fyre, forklarer han.

FRA KIRKENS NØDHJELP HAR DE FÅTT TILGANG TIL RENT VANN OG HYGIENEPAKKER

– Vi har rent vann her i teltet i tillegg til at vi får hygienepakker. Vi har også fått mye informasjon om hvordan vi kan ta vare på oss selv for å unngå sykdom, sier Weedad.

DE HADDE FÅTT BÅDE VANN OG HYGIENEARTIKLER FØR COVID-19, NOE HUN ER VELDIG GLAD FOR

– Det har vært så viktig for oss at vi har hatt tilgang til vann og såpe. Det bruker vi jo hele tiden, sier hun.

BEHOVENE ER STORE FOR RENT VANN OG HYGIENEARTIKLER, SAMTIDIG SOM MANGE TRENGER VARME TEPPER SOM KIRKENS NØDHJELP DELER UT I LIBANON.

Du kan være med å hjelpe familier i nød og gi dem trygghet til jul. I Libanon kjemper folk mot covid-19 i tillegg til sult, kulde og fattigdom. Eksplosjonen i Beirut har gjort flere tusen hjemløse og ødelagt mange liv. Sammen kan vi gjøre en forskjell. Vi sørger for rent vann og hygienepakker til mennesker på flukt, og hjelper dem som er rammet av eksplosjonen med varm mat og husly. Samtidig jobber vi på spreng for å forhindre spredning av covid-19.

■ Tekst: Anette Torjusen
■ Foto: João Sousa

Mamma Weedad Ahmad Al-Khalaf er bekymret for fremtiden til datteren Talia på ett år. Det er ingenting for dem å gjøre i flyktningleiren i Bekaadalen, og de har hele livet på vent.

Folk og kirke stopper ikke her!

WWW.FOLK-OG-KIRKE.NO

Har du besøkt oss på nett? I nettmagasinet vårt finner du de samme lokale og nære sakene fra menighetene og byen som du har funnet i bladet de siste 17 årene. Den viktige forskjellen er at vi alltid er oppdaterte.

Følger du med på Folk og kirke på nett vil du bli bedre kjent med spennende mennesker i nærmiljøet ditt, og du kan lese om de små sakene du ikke finner andre steder.

Fra å være et blad som kommer i postkassen din noen ganger i året er vi nå på nett og sosiale medier hele tiden. Vi er der med lyd, bilder og video. Det gir oss muligheten til å gi deg et godt utvalg av tema, og det gir oss muligheten til å gå i dybden på det vi presenterer – uten tanke på om det er plass eller om dette er av interesse for mange nok. Vi har plass til akkurat det du ønsker å få mer av.

Følg QR-kodene under for å følge Folk og kirke der det passer best for deg. Har du smarttelefon, rett kamera mot symbolene under og du vil bli sendt til nettsiden.

FOLK OG KIRKE NETTMAGASIN

Her finner du saker, video og podcaster fra Folk og kirke. Vi er alltid oppdatert så besøk oss ofte så du til enhver tid vet hva som skjer.

FOLK OG KIRKE PÅ INSTAGRAM

Følg kirken i bilder og ord. Sakene vi legger ut finner du her men også bilder fra hverdagslivet i kirken i Haugesund.

FOLK OG KIRKE PÅ FACEBOOK

Vær førstemann til å få vite hva vi legger ut og hva vi deler. Følg oss på facebook og du vil alltid være oppdatert.

FØLG MENIGHETENE PÅ FACEBOOK. Her finner du kunngjøringer om arrangementer som skjer i din menighet. Her finner du også små glimt i fra dagliglivet i menighetene. Fra venstre: Skåre-, Vår Frelasers- og Rossabø menigheter.

Dette er
DIN mulighet

Er du en av de som er engasjert i nærmiljøet ditt, lag eller organisasjoner? Synes du flere bør vite hva som skjer? Du kan skrive en tekst, ta bilder eller video med mobilen. Det trenger ikke være store saker, kanskje ser du noe på jobb eller når du er ute og går tur. **Dette er din mulighet til å fortelle.** Du trenger ikke tenke på deadline eller andre tidsbegrensninger – gjør det når du har tid og lyst. Vi venter på deg, ta kontakt med Eirik på e-post: el669@kirken.no eller på telefon: 915 41 2 41